

Neodkládejte zákon o urychlení využívání obnovitelných zdrojů, apelují environmentální organizace na vládu

16.3.2025 - | Zelený kruh

Vláda má dnes na programu návrh nového zákona o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie. Environmentální organizace vítají koncept akceleračních zón pro rychlejší a jednodušší povolování větrných a fotovoltaických elektráren, které zákon umožní vymezit, a apelují na vládní politiky a političky, aby schválení legislativy neodkládali. Odložení by ohrozilo plány na transformaci energetiky.

„Zatímco změny zákonů na podporu uhelných a plynových elektráren běží velmi rychle, přijetí zákona pro zjednodušení a zrychlení povolování obnovitelných zdrojů v souladu s ochranou přírody trvá už tak dlouho, až hrozí, že jej do konce volebního období Parlament nestihne přijmout. Politici a političky by neměli projednání odkládat, aby důležitou legislativu do voleb schválili. I proto, že je potřeba doplnit finanční garance pro obce, kde se mají větrné turbíny roztočit,“ vysvětluje Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA.

Environmentální organizace dále upozorňují, že v zákoně stále chybí garance finančních podpor z provozu elektráren od investorů pro obce. Obce by totiž měly mít základní jistotu, že z výstavby budou mít profit. Organizace také navrhuje, aby již během schvalování zákona byly obce v územích bez vážných střetů s jinými veřejnými zájmy, jako je ochrana přírody či památek nebo přítomnost letiště či vojenských zařízení, vtaženy do procesu vymezování akceleračních zón.

Komplexní požadavky na urychlení výstavby obnovitelných zdrojů v souladu s ochranou přírody shrnuly nevládní organizace již ve společném stanovisku Zeleného kruhu, Klimatické koalice a WWF. Jak připomíná Tereza Fenclová Mašková, koordinátorka Klimatické koalice: *„Organizace se shodly na tom, že rozvoj větrné energetiky je klíčový pro zajištění energetické nezávislosti a ochrany klimatu, ale musí být plánován s ohledem na zachování krajiny a přírody. Posuzování projektů musí být transparentní, odborně kvalitní a koordinované pro dané území, aby souhrnný dopad záměrů neměl negativní efekt.“*

Větrné turbíny Česko potřebuje nejen kvůli tomu, že vyrábí elektřinu bez skleníkových emisí. Hlavním důvodem pro rychlou výstavbu je zajištění energetické bezpečnosti a dostupných cen elektřiny, kterou tyto zdroje produkují nezávisle na nejistých dovozech paliv. Jak ukázala studie *„Cesty k čisté a levné elektřině v roce 2050“*, jsou to právě větrné elektrárny, které mohou mít velmi pozitivní vliv na budoucí cenu elektřiny. Větrné elektrárny navíc mohou přinést přímé finanční výhody i obcím.

Vláda má dnes na programu návrh nového zákona o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie. Environmentální organizace vítají koncept akceleračních zón pro rychlejší a jednodušší povolování větrných a fotovoltaických elektráren, které zákon umožní vymezit, a apelují na vládní politiky a političky, aby schválení legislativy neodkládali. Odložení by ohrozilo plány na transformaci energetiky.

„Zatímco změny zákonů na podporu uhelných a plynových elektráren běží velmi rychle, přijetí zákona pro zjednodušení a zrychlení povolování obnovitelných zdrojů v souladu s ochranou přírody

trvá už tak dlouho, až hrozí, že jej do konce volebního období Parlament nestihne přijmout. Politici a političky by neměli projednání odkládat, aby důležitou legislativu do voleb schválili. I proto, že je potřeba doplnit finanční garance pro obce, kde se mají větrné turbíny roztočit,” vysvětluje Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA.

Environmentální organizace dále upozorňují, že v zákoně stále chybí garance finančních podpor z provozu elektráren od investorů pro obce. Obce by totiž měly mít základní jistotu, že z výstavby budou mít profit. Organizace také navrhuje, aby již během schvalování zákona byly obce v územích bez vážných střetů s jinými veřejnými zájmy, jako je ochrana přírody či památek nebo přítomnost letiště či vojenských zařízení, vtaženy do procesu vymezování akceleračních zón.

Komplexní požadavky na urychlení výstavby obnovitelných zdrojů v souladu s ochranou přírody shrnuly nevládní organizace již ve společném stanovisku Zeleného kruhu, Klimatické koalice a WWF. Jak připomíná Tereza Fenclová Mašková, koordinátorka Klimatické koalice: *„Organizace se shodly na tom, že rozvoj větrné energetiky je klíčový pro zajištění energetické nezávislosti a ochrany klimatu, ale musí být plánován s ohledem na zachování krajiny a přírody. Posuzování projektů musí být transparentní, odborně kvalitní a koordinované pro dané území, aby souhrnný dopad záměrů neměl negativní efekt.“*

Větrné turbíny Česko potřebuje nejen kvůli tomu, že vyrábí elektřinu bez skleníkových emisí. Hlavním důvodem pro rychlou výstavbu je zajištění energetické bezpečnosti a dostupných cen elektřiny, kterou tyto zdroje produkují nezávisle na nejistých dovozech paliv. Jak ukázala studie „Cesty k čisté a levné elektřině v roce 2050“, jsou to právě větrné elektrárny, které mohou mít velmi pozitivní vliv na budoucí cenu elektřiny. Větrné elektrárny navíc mohou přinést přímé finanční výhody i obcím.

<https://zelenykruh.cz/neodkladejte-zakon-o-urychleni-vyuzivani-obnovitelnych-zdroju-apeluji-enviromentalni-organizace-na-vladu>